

RAPPORT DWAR INVESTIGAZZJONI

Każ Nru:	K/052
Allegazzjoni:	Użu ta' riżorsi pubbliċi fil-produzzjoni u x-xandir ta' filmat li jikkonsisti f'pubblicità personali (ilment nru 141)
Ilmentatur:	Il-Professor Arnold Cassola
Data tal-Ilment:	5 ta' Frar 2023
Data ta' Dan ir-Rapport:	4 ta' Marzu 2024

L-Ilment

- Fil-5 ta' Frar 2023, il-Professor Arnold Cassola (l-Ilmentatur) talab li jiġi investigat il-Prim Ministru in konnessjoni ma' filmat li deher fil-paġna uffiċjali tal-gvern ta' Malta fuq Facebook. L-Ilmentatur qal: *"Dana m'huwa xejn ħlief propaganda sfaccata għall-persuna ta' Robert Abela, mħallsa mill-flus tat-taxpayer Malti, u tmur kontra ir-rakkomandazzjonijiet dwar użu ta' reklami viżivi u Facebook minn Ministri maħruġa mill-Uffiċċju tiegħek stess, jiġifieri tal-Kummissarju tal-Istandards."* L-ilment huwa anness ma' dan ir-rapport bħala **d-Dokument A**.
- F'dan il-filmat, li huwa twil sebġha u tletin sekonda, jidher il-Prim Ministru Dr. Robert Abela jżur diversi proġetti tal-gvern f'Għawdex. Il-filmat juri l-Onor. Prim Ministru jżur l-iskola primarja tan-Nadur fejn kienu qed isiru xi xogħlijiet b'fondi Ewropej; jiltaqa' mal-imsieħba soċjali f'Għawdex; iżur negozji fix-Xagħra; jagħmel żjara fiċ-ċentru akkwatiku li qed jinbena fir-Rabat; u jattendi l-ftuħ tal-uffiċini tal-Awtorità għall-Iżvilupp Reġjonali ta' Għawdex.
- Il-filmat jiffoka kontinwament fuq il-Prim Ministru huwa u jiltaqa' mannies, u ma jagħti ebda dettalji dwar il-proġetti. Il-filmat ma fihx diskors jew kummentarju, u tinstema' biss sound-track mużikali. L-unika informazzjoni

viżiva tikkonsisti fil-kliem “Xagħra”, “Skola Primarja, Nadur”, “Xewkija”, “Ċentru Akkwatiku, Rabat”, u “Uffiċini Ġodda tal-GRDA, Rabat”, li jidhru f’waqtiet differenti tal-filmat.¹

4. Il-filmat ittella’ fil-paġna uffiċjali tal-gvern fuq Facebook, intitolata “MaltaGov”, fit-3 ta’ Frar 2023 permezz ta’ sponsored post. Dan ifisser li l-Uffiċċju tal-Prim Ministru (li hu sid il-paġna MaltaGov) ħallas biex din il-post ikollha ċirkolazzjoni ferm akbar min-normal fost dawk li jużaw Facebook. Sponsored post hija effettivament riklam.

Il-Kuntest

5. Fis-17 ta’ Marzu 2021 il-Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika ta’ dak iż-żmien, Dr George Hyzler, ħareġ rapport dwar riklam ministerjali li deher f’diversi gazzetti.² Ir-rapport ikkonkluda li r-riklam kien jinvolvi l-użu ħażin ta’ fondi pubbliċi minn ministru għall-iskop ta’ pubbliċità personali.

6. Il-Kummissarju Hyzler irrefera r-rapport tiegħu lill-Kumitat Permanenti tal-Parlament għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika. Il-membri tal-Kumitat ivvutaw tnejn favur u tnejn kontra r-rapport. L-Ispeaker bħala Chairman tal-Kumitat kellu vot deċiżiv, iżda astjena. L-Ispeaker spjega l-astensjoni tiegħu billi qal li “*għandu jkun hemm guidelines anke dwar kif jiġu magħmula l-adverts. Dan sabiex jiġu stabbiliti kriterji ċari li wieħed għandu jimxi fuqhom biex ikun aktar konfortat illi b’dak li qed jagħmel ma jkunx b’xi mod qed jikser xi regolament tal-istess Kodiċi ta’ Etika.*”³

7. B’riżultat ta’ dan, fit-2 ta’ Awwissu 2021 il-Kummissarju Hyzler ippubblika dokument intitolat *Guidelines on Government Advertising and Promotional Material*. Dan id-dokument jispeċifika li l-linji gwida miġbura fih ma jirrapprezentawx regoli ġodda, iżda jindikaw biss kif għandu jiġi interpretat il-

---

¹ Ara <https://www.facebook.com/MaltaGov/videos/705261944420141/>.

² Rapport dwar il-każ K/028, aċċessibbli minn <https://standardscommissioner.com/wp-content/uploads/Commissioner-for-Standards-case-report-K028.pdf>.

³ Motivazzjoni tal-vot tal-Ispeaker tat-28 ta’ April 2021, aċċessibbli minn <https://www.gov.mt/en/Government/DOI/Press%20Releases/PublishingImages/Pages/2021/May/03/pr210819/pr210819a.pdf>.

Kodiċi ta' Etika għall-Ministri u Segretarji Parlamentari f'każi li jinvolvu riklamar jew materjal promozzjonali tal-gvern.⁴

8. Fl-1 ta' Ġunju 2022 il-Kummissarju Hyzler ħareġ rapport dwar każ ieħor li kien jinvolvi riklami mħallsa minn fondi pubbliċi.⁵ F'dan il-każ ukoll il-membri tal-Kumitat Permanenti għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika ivvutaw tnejn favur u tnejn kontra r-rapport. L-Ispeaker ta l-vot deċiżiv tiegħu kontra r-rapport, li b'hekk ma ġiex adottat mill-Kumitat. L-Ispeaker ibbaża l-vot deċiżiv tiegħu fuq il-fatt li l-linji gwida ta' Awwissu 2021 ma kellhomx saħħa legali.⁶

9. Fid-dawl ta' dan, is-sottoskritt kiteb lill-Ispeaker fit-18 ta' Lulju 2023 sabiex jirrakkomanda formalment, skont l-artikolu 13(1)(g) tal-Att dwar Standards fil-Ħajja Pubblika, li l-linji gwida in kwistjoni jiġu nkluzi fit-tieni skeda tal-Att bħala addenda għall-kodiċi ta' etika ministerjali. B'hekk il-linji gwida jkollhom bażi legali u jiġi eliminat kull dubju dwar il-validità tagħhom. Fl-ittra tiegħu is-sottoskritt irrifera għaž-żewġ każi msemmija fuq u qal:

Fiż-żewġ każi l-Kumitat interpreta d-dispożizzjonijiet relevanti b'mod ristrett iżżejjed, bħallikieku kien qed japplika l-prinċipji tal-liġi kriminali għall-kamp tal-etika. Fil-fehma tiegħi, dan mhux korrett. L-Att dwar Standards fil-Ħajja Pubblika juri b'mod ċar li allegazzjonijiet ta' ksur ta' etika m'għandhomx jiġu trattati qishom akkużi kriminali. L-implikazzjonijiet u r-reperkussjonijiet ta' allegazzjoni ta' ksur ta' etika u allegazzjoni ta' reat huma għal kollox differenti u m'għandhomx jiġu ttrattati jew regolati bl-istess mod. L-etika tmur lil hinn mill-osservanza stretta tal-liġi.

Jekk wieħed iqis dawn iż-żewġ każi bħala precedent, ifisser li l-Kumitat dwar l-Istandards la hu lest jistrieħ fuq il-kodiċi ta' etika ministerjali u lanqas ma huwa lest jirreferi għal-linji gwida huwa u jikkunsidra allegazzjonijiet ta' ksur ta' etika marbuta ma' riklami mħallsa minn fondi

---

⁴ Ara l-paragrafu 1.3 tal-linji gwida, li huma aċċessibbli minn <https://standardscommissioner.com/wp-content/uploads/guidelines-government-advertising-promotional-material.pdf>.

⁵ Rapport dwar il-każ K/041, aċċessibbli minn <https://standardscommissioner.com/wp-content/uploads/Commissioner-for-Standards-case-report-K041.pdf>.

⁶ Motivazzjoni tal-vot tal-Ispeaker tat-28 ta' Ġunju 2023, aċċessibbli minn <https://www.gov.mt/en/Government/DOI/Press%20Releases/PublishingImages/Pages/2023/06/29/pr231024/pr231024a.pdf>.

pubbliċi. B'hekk il-Kumitat effettivament ħoloq sitwazzjoni fejn huwa ma jistax jieħu azzjoni kontra tali ksur. Din is-sitwazzjoni għandha tiġi indirizzata b'urġenza.⁷

10. Din ir-rakkomandazzjoni għadha pendenti quddiem il-Kumitat.

Proċedura tal-Investigazzjoni

11. Dan l-Uffiċċju deherlu li l-ilment hawn taħt konsiderazzjoni għandu jiġi kkunsidrat fid-dawl tad-dispożizzjonijiet li ġejjin tal-Kodiċi ta' Etika għall-Ministri u Segretarji Parlamentari, li jinsab fit-tieni skeda tal-Att dwar Standards fil-Ħajja Pubblika:

4.9 Il-Ministri għandhom iżommu separati r-rwoli tagħhom bħala Ministri u bħala Deputati, kif ukoll ir-rwol tagħhom bħala membru ta' partit politiku.

4.10 Il-Ministri għandhom jirrispettaw il-prinċipju tal-imparzjalità politika tas-servizz pubbliku.

5.3 Diligenza – Iadarba l-Ministri jamministraw beni pubbliċi, f'isem il-pubbliku ingenerali, għandhom jeżerċitaw l-oġġla livell ta' diligenza inkluż fl-infiq ta' fondi pubbliċi, kif ukoll għandhom jaħdmu b'għaqqal u b'zulija fit-twettiq tad-doveri tagħhom.

7.4 Il-Ministri għandhom jirrispettaw l-imparzjalità tas-servizz pubbliku u jaraw illi l-influwenza tagħhom fuq is-servizz pubbliku ma tkunx abbużata. [...]

12. Dan l-Uffiċċju deherlu li l-ilment għandu jiġi kkunsidrat ukoll fid-dawl ta' dawn id-dispożizzjonijiet tal-linji gwida tat-2 ta' Awwissu 2021:

2.3 Inter alia, government advertising may include: [...]

(c) boosted or sponsored posts on social media; [...]

3.5 Government advertisements, as distinct from promotional material, should not include the names or photographs of ministers.

---

⁷ Din l-ittra hija aċċessibbli minn <https://standardscommissioner.com/wp-content/uploads/recommendation-to-speaker-2023-07-18.pdf>.

13. Id-dispożizzjoni li ġejja tal-istess linji gwida hija wkoll relevanti:

1.5 These guidelines do not cover all situations that might possibly arise, and the absence of guidelines on any matter does not exonerate ministers from their obligation to observe the Ministerial Code in all circumstances. The Commissioner will continue to consider alleged breaches of ethics that are not covered by these guidelines with direct reference to the Ministerial Code and the Act.

14. Dan l-Uffiċċju kiteb lill-Onor. Prim Ministru fit-22 ta' Mejju 2023 sabiex jirreferilu l-ilment. L-istess ittra kopriet ukoll ilment ieħor dwar riklam differenti li ġie deċiż separatament u mhux qed jiġi trattat f'dan ir-rapport. L-ittra hija annessa bħala d-**Dokument B**. Din l-ittra rreferiet għad-dispożizzjonijiet ikkwotati fuq tal-kodiċi ta' etika ministerjali u tal-linji gwida ta' Awwissu 2021. L-ittra talbet lill-Prim Ministru jagħti l-veduti tiegħu b'mod generali dwar l-ilment u jgħid ukoll:

- x'kien il-valur tar-riklam, inkluż l-ispejjeż għall-produzzjoni tiegħu kif ukoll l-ispejjeż assoċjati mal-isponsorship tal-istess riklam;
- jekk jikkonsidrax li r-riklami kien ġustifikat fl-interess pubbliku, u jekk iva, għalfejn;
- jekk ir-riklam in kwistjoni jirrispettax id-distinzjoni bejn l-irwol uffiċjali tal-Prim Ministru u l-irwol tiegħu bħala politiku fil-kapaċità personali;
- jekk ir-riklam jaffettwax l-imparzjalità tas-servizz pubbliku, peress li deher fuq il-paġna fuq Facebook tal-uffiċċju tiegħu u l-pagamenti relattivi preżumibbilment ġew awtorizzati minn uffiċjal pubbliku.

15. Apparti l-ilment, din l-ittra kienet tinkludi screenshot tar-riklam in kwistjoni li ttieħed minn dan l-Uffiċċju direttament minn fuq Facebook (annessa ma' dan ir-rapport bħala d-**Dokument B1**).

16. L-Onor. Prim Ministru wieġeb permezz ta' ittra datata 14 ta' Gunju 2023 (**Dokument Ċ**). Huwa qajjem dawn il-punti ewlenin:

- (a) iż-żjarat li huma s-suġġett tal-filmat in kwistjoni sar minnu fil-kapaċità uffiċjali tiegħu bħala Prim Ministru, tant li kien akkumpanjat mis-Segretarju Permanenti tal-Ministeru għal Għawdex;
- (b) il-filmat huwa primarjament dwar proġetti ta' importanza nazzjonali mħallsa minn fondi pubbliċi, u huwa obbligu tal-gvern li jaġġorna l-pubbliku bi żviluppi fi proġetti bħal dawn;

- (c) il-linji gwida li dan l-Uffiċċju għamel riferenza għalihom kienu kontestati fil-Kumitat Permanenti għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika;
- (d) dan l-Uffiċċju *“m’għandu qatt jintuża biex b’xi mod jipparalizza lill-Gvern milli jwassal il-ħidma tiegħu kif inhu l-obbligu tiegħu f’ demokrazija”*;
- (e) filmati bħal dan jixxandru *“fuq il-paġni kollha tal-Prim Ministri ta’ pajjiżi Ewropej”*.

17. B’rabta mal-aħħar punt, il-Prim Ministru annetta mar-risposta tiegħu eżempji meħuda mill-paġni uffiċjali fuq Facebook tal-Prim Ministru Ingliż u tal-gvern Ġermaniż.

18. Il-Prim Ministru qal ukoll li l-valur totali tal-filmati li hu s-sugġett tal-ilment hawn taht konsiderazzjoni huwa €700.

19. Dan l-Uffiċċju ma kienx sodisfatt bir-risposta tal-Prim Ministru għar-raġunijiet li ġejjin:

- (a) Il-filmati jiffoka kontinwament fuq il-Prim Ministru u ma fih ebda deskrizzjoni tal-proġetti li suppost sar biex jagħti informazzjoni dwarhom, tant li l-filmati ma fihx diskors jew kummentarju. Fil-fehma ta’ dan l-Uffiċċju, bil-mod kif huwa pprezentat il-filmati huwa intiż bħala riklam personali tal-Prim Ministru.
- (b) Huwa minnu li l-gvern f’pajjiż demokratiku għandu obbligu li jipprovdi informazzjoni. Madankollu, dan ma jiġġustifikax kwalunkwe riklam li jista’ jsir mill-gvern, u ċertament ma jiġġustifikax riklami intiżi biex jippromwovu individwi.
- (c) B’mod ġenerali, jekk ministru jidher f’riklam maħsub biex jippubbliċizza miżura meħuda mill-gvern, dan jagħti x’jifhem li l-ministru qed jipprova jagħmel gwadann politiku jew personali billi jieħu l-kreditu għat-tali miżura f’għajnejn il-pubbliku. Hija għal din ir-raġuni li l-linji gwida tat-2 ta’ Awwissu 2021 jipprojbixxu l-użu tar-ritratti jew l-ismijiet ta’ ministri f’riklami uffiċjali mħallsa minn fondi pubbliċi.
- (d) Eżempji minn pajjiżi oħra ma jistgħux jintużaw biex jiġġustifikaw dan il-filmati fin-nuqqas ta’ informazzjoni dettaljata dwarhom. Wieħed ikun irid jara jekk dawn l-eżempji jikkonsistux f’filmati jew sempliċi grafika; jekk humiex qegħdin jipprezentaw informazzjoni jew stqarrijiet uffiċjali ta’ sustanza; jekk ġewx ippubblikati permezz ta’ posts normali jew ta’ sponsored posts; x’inhma r-regoli rilevanti fil-pajjiżi in kwistjoni; u jekk

dawn ir-regoli ġewx osservati. Fir-risposta tiegħu il-Prim Ministru ma ppreżenta ebda informazzjoni dwar dan.

20. Fid-dawl ta' dawn il-konsiderazzjonijiet, dan l-Uffiċċju deherlu li dan il-każ jirrappreżenta infieq mhux ġustifikat ta' fondi pubbliċi; nuqqas ta' separazzjoni bejn l-irwol ta' Prim Ministru u ta' deputat; u nuqqas ta' rispett lejn l-imparzjalità tas-servizz pubbliku, billi skont il-proċedura amministrattiva normali n-nefqa fuq il-filmat kellha tiġi approvata minn uffiċjali fis-servizz pubbliku.

21. Madankollu, in vista tal-qosor tal-filmat u l-ammont limitat li ntefaq fuqu, dan l-Uffiċċju deherlu wkoll li dan il-każ jista' jiġi konkluż taħt l-artikolu 22(5) tal-Att dwar Standards fil-Ħajja Pubblika. Bis-saħħa ta' dan l-artikolu, il-Kummissarju għall-Istandards jista' jagħlaq każ jekk il-każ ma jkunx ta' xorta gravi u l-persuna li ġiet investigata tirrimedja l-ksur ta' etika b'mod li l-Kummissarju jqis adegwat.

22. Fl-1 ta' Diċembru 2023, dan l-Uffiċċju kiteb lill-Prim Ministru biex jinfurmah b'dawn il-konklużjonijiet u jipproponi li l-każ jiġi konkluż b'apoloġija bil-miktub (**Dokument D**).

23. Il-Prim Ministru wieġeb permezz ta' ittra datata 11 ta' Diċembru 2023 (**Dokument E**). Huwa qal: "*Nirreferik għall-artikolu 18(1) tal-Att (Kap 570) – u għall-korollarju tiegħu u cioè l-artikolu 18(3) li jipprovdi għad-‘... dritt għas-smiġh skont il-prinċipji tas-smiġh xieraq’.*"

24. Dan l-Uffiċċju kiteb lill-Prim Ministru l-għada, 12 ta' Diċembru 2023 (**Dokument F**), sabiex jinformah li l-artikolu 18(3) tal-Kap. 570 kien ġie sodisfatt permezz tal-ittra tat-22 ta' Mejju 2023, li pprovdietlu kopja tal-ilment flimkien mal-evidenza miġbura minn dan l-Uffiċċju (konsistenti fi screenshot tar-riklam in kwistjoni) u talbitu l-veduti tiegħu dwar l-ilment. Il-Prim Ministru ġie infurmat li huwa kellu kull fakultà li jippreżenta evidenza u sottomissjonijiet f'dan l-istadju, u infatti hekk kien għamel permezz tal-ittra tiegħu datata 14 ta' Ġunju 2023. L-ittra tat-12 ta' Diċembru 2023 kompliet tgħid:

Jiena bbażajt il-konklużjonijiet fl-ittra tiegħi tal-1 ta' Diċembru fuq il-konsiderazzjonijiet li għarraftek bihom fit-22 ta' Mejju, kif ukoll fuq is-sottomissjonijiet tiegħek tal-14 ta' Ġunju. L-ittra tiegħi tal-1 ta' Diċembru ma qajmet ebda konsiderazzjonijiet ġodda li setgħu jirrikjedu l-għoti mill-ġdid tad-dritt ta' smiġh.

Madankollu, jiena lest immur oltre minn dak li jirrikjedi l-Kap. 570 u nikkunsidra l-każ mill-ġdid jekk inti tixtieq tippreżenta xi evidenza jew tagħmel sottomissjonijiet ġodda. Jekk dan huwa l-każ nitolbok tippreżenta s-sottomissjonijiet tiegħek sa mhux aktar tard mill-Ġimgħa 5 ta' Jannar 2024.

25. Il-Prim Ministru wieġeb permezz ta' ittra datata 5 ta' Jannar 2024 (**Dokument G**). Huwa qal li ma kienx il-każ li kien diġà ngħata d-dritt tas-smiġħ, u li l-ittra ta' dan l-Uffiċċju tat-22 ta' Mejju 2023 tatu biss il-fakultà li jagħti risposta sa mhux aktar tard mit-Tnejn 26 ta' Ġunju 2023. Huwa żied jgħid:

Wara li weġibt bil-miktub hekk kif dirett biex nagħmel, ġejt sorprendentement rinfaċċjat b'deċiżjoni dwar il-mertu datata 1 ta' Diċembru 2023.

Grazzi li bl-ittra tat-12 ta' Diċembru qed ningħata l-jedd għall-ewwel darba li nressaq evidenza, li għandha titressaq skont l-artikolu 19 (2) (b) tal-Att.

*Dan kollu qed jingħad assolutament bla ebda rinunzja, u bla ebda preġudizzju, għall-preġudizzjali li dan il-jedd kellu jigi akkordat lili **qabel**, u mhux **wara**, li tingħata **deċiżjoni** fil-konfront tiegħi (1.12.2023), li qed inżomm ferm.*

Inselli għalik u nistenna mingħandek dwar it-tressiq tal-evidenza. [Enfazi fl-originali.]

26. Dan l-Uffiċċju kiteb lill-Prim Ministru għal darb'oħra fit-8 ta' Jannar 2024 (**Dokument H**). Din l-ittra osservat li l-Prim Ministru kien diġà sottometta evidenza flimkien mal-ittra tiegħu tal-14 ta' Ġunju 2023 (Dokument Ċ). Madankollu, din l-ittra tat opportunità finali lill-Prim Ministru li jressaq aktar evidenza.

27. Il-Prim Ministru wieġeb fil-15 ta' Jannar 2024 (**Dokument I**). Huwa qal li ma kien ippreżenta ebda evidenza mal-ittra tiegħu tal-14 ta' Ġunju 2023, li kienet biss sottomissjoni b'risposta. Qal li l-filmat ingibed biex jintbagħat lill-kmamar tal-aħbarijiet mid-Dipartiment tal-Infommazzjoni flimkien ma' stqarrija, u dawn tqiesu ta' interess pubbliku u xxandru. Qal ukoll li l-ispiza fuq

L-isponsored post li permezz tiegħu ixxandar il-filmat fuq Facebook kienet tammonta biss għal €100.⁸ Huwa kompli jgħid:

Inzid ukoll illi dak kollu konness mal-filmat kien jaqqa' fir-responsabilità ta' min hu adebit u impjegat għal dan il-għan, u li kont ressaqt għad-dispożizzjoni tagħhom il-linji gwida tat-2 ta' Awwissu 2021 sa minn dakinhar li ġew pubblikati, bi struzzjonijiet ċari biex jimxu magħhom, minkejja li l-linji gwida mhumiex vinkolanti u m'għandhomx saħħa legali. Min hu hekk adebit huma nies professjonali f'dan il-qasam.

Jien rajt il-filmat għall-ewwel darba meta rċevejt l-ilment mertu tal-indaġni tiegħek.

Għalhekk ukoll u għal raġunijiet oħra, bl-akbar umiltà mhux nifhem in-nuqqas tiegħi li jissarraff fi ksur tal-Kodiċi tal-Etika.

Skont kif tħoss li hu l-aktar indikat, jien naturalment disponibbli għat-tressieq tal-evidenza.

Konsiderazzjonijiet

Kien hemm ksur ta' etika?

28. Għar-raġunijiet mogħtija fil-paragrafu 19 fuq, dan l-Uffiċċju jidhirlu li dan il-każ jirrappreżenta infieq mhux ġustifikat ta' fondi pubbliċi; nuqqas ta' separazzjoni bejn l-irwol ta' Prim Ministru u ta' deputat; u nuqqas ta' rispett lejn l-imparzjalità tas-servizz pubbliku, billi skont il-proċedura amministrattiva normali n-nefqa fuq il-filmat kellha tiġi approvata minn uffiċjali fis-servizz pubbliku.

29. Għad li dan l-Uffiċċju jafferma l-valur tal-linji gwida tat-2 ta' Awwissu 2021, jidhirlu li din il-konklużjoni ma tirrikjedix riferenza lejn il-linji gwida għaliex hija evidenti meta jitqiesu l-kontenut tal-filmat u l-fatt li ġie mxandar permezz ta' riklam.

30. Madankollu, in vista tal-qosor tal-filmat u l-ammont limitat li ntefaq fuqu, dan l-Uffiċċju jidhirlu wkoll li dan il-każ mhuwiex ta' natura gravi.

---

⁸ Dan l-Uffiċċju jifhem allura li l-bqija tal-ammont ta' €700 imsemmi mill-Prim Ministru fl-ittra tiegħu tal-14 ta' Ġunju 2023 (Dokument Ċ) intefqet fil-produzzjoni tal-filmat.

Min hu responsabbli għall-ksur?

31. L-Onor. Prim Ministru issottometta (Dokument I) li huwa ma jkollux x'jaqsam direttament ma' dawn it-tip ta' sitwazzjonijiet u jħalli f'idejn persuni illi huma speċjalisti f'dan ix-xogħol. Fil-fehma ta' dan l-Uffiċċju, però, ir-responsabbiltà finali taqa' fuq il-membri tal-eżekuttiv in kwistjoni – f'dan il-każ il-Prim Ministru, li għandu jara u jagħti struzzjonijiet ċari biex ċerti linji ma jinqabżux.

32. Jekk l-istruzzjonijiet tiegħu ma jgħux segwiti, il-membri tal-eżekuttiv għandu jieħu azzjoni konkreta u fil-pront biex jikkoreġi dak li sar ħażin. F'dan il-każ ma hemm ebda indikazzjoni li dan sar.

Ġiet segwita proċedura korretta?

33. L-artikolu 18(3) tal-Att dwar Standards fil-Ħajja Pubblika jgħid li *“Il-Kummissarju ma għandux jagħmel xi sejba jew rakkomandazzjoni dwar persuna li tkun qegħda tiġi investigata mingħajr ma jkun ta lil dik il-persuna aċċess għall-provi kollha u d-dritt għas-smiġħ skont il-prinċipji tas-smiġħ xieraq.”* Dan ir-rekwiżit ġie sodisfatt permezz tal-ittra ta' dan l-Uffiċċju tat-22 ta' Mejju 2023 (Dokument B), fejn l-ilment ġie riferut lill-Prim Ministru flimkien mal-evidenza miġbura minn dan l-Uffiċċju, u l-Prim Ministru ntablab jagħti l-veduti tiegħu dwar l-ilment b'mod ġenerali, kif ukoll iwieġeb domandi speċifiċi.

34. Il-Prim Ministru qal li kien biss fit-12 ta' Diċembru 2023 li ngħata l-opportunità li jressaq evidenza. Dan l-Uffiċċju ma jistax jaqbel ma' dan l-argument għaliex huwa ċar li meta wieħed jingħata d-dritt tas-smiġħ, għandu jressaq kwalunkwe evidenza li jkollu biex isostni l-każ tiegħu. Infatti hekk għamel il-Prim Ministru fl-14 ta' Ġunju 2023, meta mar-risposta tiegħu (Dokument Ċ) huwa ppreżenta evidenza li huwa ġabar mill-paġni fuq Facebook tal-Prim Ministru tal-Ingilterra u tal-gvern Ġermaniż.

35. Minkejja dan, aktar tard il-Prim Ministru darbtejn ingħata l-opportunità li jippreżenta sottomissjonijiet jew evidenza ulterjuri. Fiż-żewġ risposti tiegħu (Dokumenti G u I) ma ressaq ebda evidenza ġdida fl-istess waqt li baqa' jindika li xtaq iressaq evidenza. Għalhekk dan l-Uffiċċju ddecieda li għandu jikkonkludi l-investigazzjoni tiegħu mingħajr aktar dewmien.

Konkluzjonijiet

36. Għar-raġunijiet mogħtija fuq, dan l-Uffiċċju wasal għall-konkluzjoni li l-filmata u l-isponsored post li huma s-sugġett tal-ilment jirrapprezentaw ksur tal-paragrafi 4.9, 4.10, 5.3 u 7.4 tal-Kodiċi ta' Etika għall-Ministri u Segretarji Parlamentari, sija pure b'mod pjuttost legġer.

37. Dan l-Uffiċċju talab apologija mingħand il-Prim Ministru bil-għan li jikkonkludi l-każ taħt l-artikolu 22(5) tal-Att dwar Standards fil-Ħajja Pubblika. Għadarba ma ngħatatx apologija, dan ir-rapport qed jiġi sottomess lill-Kumitat għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika skont l-artikolu 22(3) tal-istess Att għall-konsiderazzjoni tal-Kumitat skont l-artikoli 27 u 28 tal-Att.

38. Skont il-proċedura miftehma mal-Kumitat fit-2 ta' April 2019, dan l-Uffiċċju qed jinforma lill-Ilmentatur u lill-Onor. Prim Ministru li r-rapport gie sottomess lill-Kumitat, u dan mingħajr ma jingħataw kopja tiegħu. Huwa rakkomandat li l-Kumitat jirrilaxxa dan ir-rapport kemm jista' jkun malajr fl-interess tat-trasparenza.

Prim Imħallef Emeritu Joseph Azzopardi
Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika

Dokumenti Annessi

- Dokument A Email datata 5 ta' Frar 2023 mingħand il-Professur Arnold Cassola.
- Dokument B Ittra datata 22 ta' Mejju 2023 lill-Prim Ministru.
- Dokument B1 Screenshot minn Facebook tar-riklam li hu s-sugġett tal-ilment.
- Dokument Ċ Risposta tal-Prim Ministru datata 14 ta' Gunju 2023.
- Dokument D Ittra datata 1 ta' Diċembru 2023 lill-Prim Ministru.
- Dokument E Risposta tal-Prim Ministru datata 11 ta' Diċembru 2023.
- Dokument F Ittra datata 12 ta' Diċembru 2023 lill-Prim Ministru.
- Dokument G Risposta tal-Prim Ministru datata 5 ta' Jannar 2024.
- Dokument H Ittra datata 8 ta' Jannar 2024 lill-Prim Ministru.
- Dokument I Risposta tal-Prim Ministru datata 15 ta' Jannar 2024.

From: [Arnold Cassola](#)
To: [Charles Polidano - Office of the Commissioner for Standards in Public Life](#)
Subject: Talba investigazzjoni Robert Abela
Date: Sunday, 5 February 2023 07:42:25

Ghaziz Direttur Polidano

Nitolbok tghaddi dan l-ilment lill-futur kummissarju.

Inselli ghalik,
Arnold Cassola

Ghaziz Futur Kummissjoni,

Nitolbok tindaga lill-Prim Ministru Robert Abela dwar dan il-video ta' propaganda mahrug mill-ufficju tal-Prim Ministru:

<https://fb.watch/iuW3Y61Au2/>

Dana mhuwa xejn hlief propaganda sfaccata ghall-persuna ta' Robert Abela, mhallsa mill-flus tat-taxpayer Malti, u tmur kontra ir-rakkomandazzjonijiet dwar uzu ta' reklami vizivi u facebook minn Ministri mahruga mill-Ufficju tueghek stess, jigifieri tal- Kummissarju tal- Istandards.

Niringrazzjak u nselli ghalik,

Arnold Cassola

22 ta' Mejju 2023

Onorevoli Robert Abela
Prim Ministru

Bl-email fuq robert.abela@gov.mt

Onorevoli Prim Ministru,

**Ilmenti 132 u 141 dwar allegati abbuži ta' fondi pubbliċi
għall-pubblicità personali tiegħek**

Irċevejt żewġ ilmenti fejn qed jiġi allegat li inti użajt fondi pubbliċi biex tippromwovi lilek innifsek, permezz ta' riklami li dehru fuq il-paġna tal-Facebook tal-Uffiċċju tal-Prim Ministru, intitolata "MaltaGov".

L-ewwel riklam deher fid-9 t'Ottubru 2022 fuq il-paġna MaltaGov fil-forma ta' sponsored post. L-ilment relatat ma' dan l-ilment huwa anness ma' din l-ittra, flimkien ma' screenshot tar-riklam relattiv, bħala Dok A1 u A2.

It-tieni riklam deher fit-3 ta' Frar 2023 ukoll fuq il-paġna MaltaGov, ukoll fil-forma ta' sponsored post. L-ilment relatat ma' dan ir-riklam huwa anness ma' din l-ittra, flimkien ma' screenshot tar-riklam relattiv, bħala Dok B1 u B2.

Jiena qed nikkunsidra dawn l-ilmenti fid-dawl ta' dawn id-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi ta' Etika għall-Ministri u Segretarji Parlamentari, li jinsab fit-tieni skeda tal-Att dwar Standards fil-Ħajja Pubblika (il-kapitolu 570 tal-liġijiet ta' Malta):

4.9 Il-Ministri għandhom iżommu separati r-rwoli tagħhom bħala Ministri u bħala Deputati, kif ukoll ir-rwol tagħhom bħala membru ta' partit politiku.

4.10 Il-Ministri għandhom jirrispettaw il-prinċipju tal-imparzjalità politika tas-servizz pubbliku.

5.3 Diliġenza – I-ladarba l-Ministri jamministraw beni pubbliċi, f'isem il-pubbliku inġenerali, għandhom jeżerċitaw l-ogħla livell ta' diliġenza inkluż fl-infiq ta' fondi pubbliċi, kif ukoll għandhom jaħdmu b'għaqqal u b'zulija fit-twettiq tad-doveri tagħhom.

7.4 Il-Ministri għandhom jirrispettaw l-imparzjalità tas-servizz pubbliku u jaraw illi l-influwenza tagħhom fuq is-servizz pubbliku ma tkunx abbużata. [...]

Qed nikkunsidra dan l-ilment ukoll fid-dawl tal-linji gwida li ġew maħruġa mill-Kummissarju preċedenti fit-2 ta' Awwissu 2021 bil-għan li jikkjarifika kif għandhom jiġu interpretati d-dispożizzjonijiet rilevanti tal-kodiċi ta' etika ministerjali f'każi li jinvolvu riklami jew materjal promozzjonali tal-gvern. Id-dispożizzjonijiet rilevanti tal-linji gwida, li huma aċċessibbli mis-sit tal-uffiċċju tiegħi, huma dawn li ġejjin:

2.3 Inter alia, government advertising may include: [...]

(c) boosted or sponsored posts on social media; [...]

3.5 Government advertisements, as distinct from promotional material, should not include the names or photographs of ministers.

Nirreferik ukoll għad-dispożizzjoni 1.5 tal-istess linji gwida li tgħid illi:

These guidelines do not cover all situations that might possibly arise, and the absence of guidelines on any matter does not exonerate ministers from their obligation to observe the Ministerial Code in all circumstances. The Commissioner will continue to consider alleged breaches of ethics that are not covered by these guidelines with direct reference to the Ministerial Code and the Act.

Għalhekk, in linea mad-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi tal-Etika u tal-linji gwida surreferiti, inti mitlub tagħti l-veduti tiegħek b'mod ġenerali dwar il-punti mqajma fl-ilmenti, u b'mod partikolari tgħidli:

- X'kien il-valur ta' kull wieħed minn dawn ir-riklami, inkluż l-ispejjeż għall-produzzjoni tagħhom kif ukoll l-ispejjeż assoċjati mall-isponsorship tal-istess riklami;
- Jekk tikkonsidrax illi daww ir-riklami kienu ġustifikati fl-interess pubbliku, u jekk iva, għalfejn;

- Jekk ir-riklami in kwistjoni jirrispettawx id-distinzjoni bejn l-irwol tiegħek bħala Prim Ministru, u bħala politiku fil-kapaċità personali tiegħek;
- Jekk ir-riklami jaffettwawx l-imparzjalità tas-servizz pubbliku, peress li dehru fuq il-pagna fuq Facebook tal-uffiċċju tiegħek, u li l-pagamenti relattivi preżumibbilment ġew awtorizzati minn uffiċjal pubbliku.

Ġentilment mitlub twieġeb sa mhux aktar tard mit-**Tnejn 26 ta' Ġunju 2023**.

Insellimlek,

Prim Imħallef Emeritu Joseph Azzopardi
Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika

MaltaGov

Follow

Friday, 3 February 2023 at 18:32 Abela jzur numru ta' proġetti f'Għawdex.

Most relevant

- Ahjar mort izur il binja li waqet u qatlet bniedem u tamel inkjesta sura ta nies mhux tiprova tatti

1 d
- Prosit prim

1 d

View 27 more comments

Il-Prim Ministru Robert Abela jzur numru ta' proġetti f'Għawdex.

Like Comment Share

594 · 45 comments · 36K views

related videos

LIVE | Il-Ministru għall-Edukazzjoni, l-Iżport, iż-Żgħażaġħ, ir-Riċerka u l-...

MaltaGov
1 d ago

LIVE | Il-Ministru għall-Politika Soċjali u d-Drittijiet tat-Tfal Michael...

MaltaGov
3 d ago

Malta fit-tmexxija tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Magħquda...

MaltaGov
35.8K views · 4 d ago

Home

Live

Explore

Shows

More videos

Unlikely Lines From Kids' Film & TV Shows | Mock The Week

BBC Two

GVERN TA' MALTA
PRIM MINISTRU

14 ta' Ġunju 2023

Lill-Kummissarju għall-Ħarsien tal-Istandards fil-Ħajja Pubblika

Għaziż Sur Kummissarju, Prim Imhalled Emeritus,

Nirreferi għall-ittra tiegħek tat-22 ta' Mejju 2023 b'rabta mal-investigazzjoni li l-uffiċċju tiegħek intalab jagħmel, referenza tiegħek 132 u 141, ilmentatur Arnold Cassola

Dak li jsir referenza għalih fl-ilment huwa materjal ta' interess pubbliku informattiv dwar il-hidma tal-Gvern f'oqsma diversi u li l-pubbliku għandu dritt ikun informat dwaru, filwaqt li l-Gvern għandu daqstant ieħor id-dmir u dover jinforma dwaru.

Il-materjal ippubblikat huwa totalment konformi mal-manwal tal-kabinett – fejn nirreferik partikolarment għall-estratt Anness VII.

Nibda billi nirreferi għall-filmat li deher fuq il-paġna ta' MaltaGov nhar is-7 ta' Ottubru, 2022 wara li attendejt għall-ewwel summit tal-European Political Community bhala Prim Ministru ta' Malta flimkien mal-mexxejja ta' aktar minn 40 pajjiż fi Praga, ir-Repubblika Ċeka.

Il-filmat fih kumment li jien tajt lill-gurnalisti dwar dak li kien diskuss f'dan is-summit ta' importanza f'dan il-każ fid-dawl tal-kriżi tal-enerġija. Fil-kumment spjegajt b'mod fattwali dak li sehh kif ukoll il-pożizzjoni ta' Malta. It-traskrizzjoni ta' dak imxandar huwa kif ġej.

“L-eżitu kien il-kruċjalità illi l-prezzijiet tal-enerġija jonqsu. Il-kif għad irid jiġi determinat nittama fil-jiem illi ġejjin. Id-diskussjoni fil-verità ilha għaddejja għal numru ta' xhur iżda l-perssonijiet qegħdin jitolgħu. Allura l-importanza li d-deċiżjonijiet jittieħdu dwar kif, issa jekk hux bil-price cap fuq iż-żejt, jekk hux bi price cap fuq il-prezz tal-gass, jekk hux price cap fuq il-prezz tal-elettriku. Hemm diversi metodi u dawk ġew diskussi madwar il-mejda wkoll. Issa sta għat-tekniki li jkomplu d-diskussjonijiet. Nittama illi fil-kunsill formali issa, li se jkun qed jinżamm ġimgħatejn oħra, inkunu nistgħu nibdew nieħdu l-ewwel deċiżjonijiet konkreti. Fil-każ tal-poplu Malti mhux se jara impatt dirett ta' dawn id-deċiżjonijiet. Għaliex? Għaliex fl-aħħar xhur aħna hadna deċiżjoni strategika illi nassorbu bhala Gvern il-prezz tal-kontijiet tad-dawl kif ukoll tal-fuels. Imma naturalment imbagħad jekk aħna naslu għal soluzzjonijiet fejn dawk

il-prezzijiet se jkunu qegħdin jitbaxxew, allura se jkun qiegħed jibbenefika l-istat. Se nkunu bħala stat qed niffrankaw il-flus u allura nkunu nistgħu wkoll niddiversifikaw dak li nkunu qegħdin niffrankaw f'aktar proġetti.”

Jirrizulta b'mod ċar li kont qed nagħxi fl-irwol ta' Prim Ministru. Għalhekk il-filmat kien f'loku u daqstant iehor l-'isponsor' minimu tal-post bil-għan li l-pubbliku jkun mgħarraf bil-pożizzjoni ta' pajjiżna u l-policy tal-Gvern f'dan ir-rigward. Iktar u iktar meta qed nitkellmu fuq sugġett li jaffettwa b'mod dirett il-mod kif il-familji u n-negozji jippjanaw il-gejjieni tagħhom.

Għalhekk nikkonkludi billi ngħid li nqis dan l-ilment bħala frivolu.

Nirreferi issa għall-ilment 141 fejn qed tirreferi għall-filmat ta' zjara uffiċjali li bħala Prim Ministru għamilt f'Għawdex.

Iż-zjara kienet maħsuba bħala aġġornament dwar xogħolijiet importanti li għaddejjin mill-Gvern u li l-pubbliku, li fl-aħħar mill-aħħar huwa l-benefiċjarju tagħhom, ukoll għandu jkun infurmat dwarhom. Iltqajt ukoll man-negozji Għawdxin u l-imsieħba soċjali f'Għawdex, dejjem fil-vesti tiegħi ta' Prim Ministru. Sahansitra tul iż-zjarat kollha li jidhru fil-filmat imxandar kont dejjem akkumpanjat ukoll mis-Segretarju Permanenti tal-Ministeru għal Għawdex.

Fil-fatt il-filmat li tirreferi għalih juri:

- Zjara fl-iskola primarja tan-Nadur fejn qed isiru xogħolijiet estensivi b'fondi Ewropej mill-pakkett ta' rkupru u reżiljenza;
- Laqgħa mal-imsieħba soċjali Għawdxin li jirrapprezentaw interessi diversi;
- Laqgħa man-negozji fix-Xagħra;
- Zjara fiċ-Ċentru Akkwatiku li qed jinbena fir-Rabat Għawdex;
- Il-ftuħ uffiċjali tal-uffiċini tal-GRDA fir-Rabat Għawdex.

Kif tista' tara, il-filmat huwa primarjament dwar proġetti ta' importanza nazzjonali mħallsa minn fondi pubbliċi u t-tagħrif dwarhom huwa ta' interess pubbliku. Huwa obbligu tal-Gvern li kontinwament jaġġorna l-pubbliku bl-iżviluppi li kien hemm, speċjalment fid-dawl li qed nitkellmu dwar miżuri li johorġu mill-implimentazzjoni tal-budget. Sahansitra hargu stqarrijiet mid-Dipartiment tal-Infurmazzjoni marbuta mal-istess zjara.

Huwa ċar kristall li l-ebda minn dawn il-filmati informattivi ma jiksru l-Kodiċi tal-Etika tal-Ministri u s-Segretarji Parlamentari.

Nirreferi wkoll għall-linji gwida li inti tagħmel referenza għalihom, u li kienu saħansitra kontestati fil-Kumitat Parlamentari għall-istandards fil-ħajja pubblika.

Filwaqt li dak li qed jiġi kkontestat ukoll huwa konformi mal-prinċipji li l-materjal huwa **rispettuż, fattwali u mhux partiġjan**, irrid nishaq li l-irwol tal-uffiċċju tiegħek huwa importanti u kruċjali biex ikollna livell ta' etika oghla, iżda m'għandu qatt jintuza biex b'xi mod jipparalizza lill-Gvern milli jwassal il-ħidma tiegħu kif inhu l-obbligu tiegħu f'demokrazija, u wara kollox kif jiġri f'kull demokrazija moderna. Nifhem li l-ilmentatur effettivament għandu dan l-għan ewlieni li jimmotivah iressaq ilment ta' dix-xorta u jirrazzenta l-assurd. Għalhekk anke' dan l-ilment hu milqut bi frivolożita'.

Dan it-tip ta' filmati jixxandru fuq il-paġni kollha tal-Prim Ministri ta' pajjiżi Ewropej. Għal fini ta' referenza qed nannetti eżempji simili fil-paġnital-Prim Ministru Inġliż u l-Gvern Ġermaniż fejn dak imxandar ikompli juri li ilment bħal dan li qed tinvestiga huwa frivolu.

Intant, il-valur totali ta' dawn il-filmati hu €100 fil-każ ta' ilment 132 u €700 fil-każ tal-ilment 142.

Nikkonkludi billi in kwantu ssir referenza għall-linji gwida li l-predeċessur tiegħek għoġbu jfassal, mhux l-irwol tal-Kummissarju li indirettament 'jilleġisla' imma li japplika l-liġi kif inhi, u lanqas li jagħti tifsiriet b'linji gwida lil hinn mir-regoli viġenti.

Għaldaqstant, nissottometti li ż-żewġ ilmenti għandhom jiġu riġettati u dikjarati bħala frivoli.

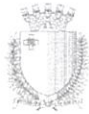
Inselli Għalik,

Robert Abela

Dokumenti annessi

1. Stqarrija tad-Dipartiment tal-Infommazzjoni dwar is-Summit fi Praga (PR221339).
2. Stqarrija tad-Dipartiment tal-Infommazzjoni dwar il-proġetti li żort f'Għawdex (PR230184).
3. Stqarrija tad-Dipartiment tal-Infommazzjoni dwar il-ftuh tal-uffiċini tal-GRDA f'Għawdex u laqgħat li kelli tul il-jum (PR230183).
4. Eżempji ta' kif paġni uffiċjali ta' Uffiċċji ta' Prim Ministri u Gvernijiet fl-Ewropa jippromwovu l-hidma tal-Gvern.

PR221339

07.10.2022

3

STOARRIJA MILL-UFFIĊĠJU TAL-PRIM MINISTRU

Il-Prim Ministru jattendi għal summit fi Praga

Il-Prim Ministru Robert Abela attenda għal-laqgħat fi Praga, fuq jumejn, flimkien mal-mexxejja tal-pajjizi Ewropej. Matul dan is-summit, il-Prim Ministru pparteċipa f'laqgħa tal-Komunità Politika Ewropea u laqgħa informali tal-mexxejja tal-membri stati tal-Unjoni Ewropea.

Matul il-jum tal-Ħamis, giet immedija għall-ewwel darba l-Komunità Politika Ewropea, li l-għan tagħha huwa li ggħib flimkien il-membri stati tal-Unjoni Ewropea u pajjizi oħra Ewropej u tipprovdi pjattaforma għal aktar koordinazzjoni politika bejn dawn il-pajjizi.

Waqt l-intervent tiegħu f'din il-laqgħa, fejn ġew diskussi diversi temi fosthom il-paċi u s-sigurtà, l-enerġija u l-klima, il-Prim Ministru Robert Abela saħaq li jehtieg kollaborazzjoni bejn il-pajjizi Ewropej u ħidma kollettiva biex jiġu indirizzati l-isfidi preżenti, speċjalment dik taż-żieda fil-prezz tal-enerġija. Kompla li l-Gvern Malti kommess li, kif diġà għamel, ikompli jiprotegi liċ-ċittadini vulnerabbli minn kontijiet għolja tal-enerġija.

“Ser inkomplu nikkonfrontaw dawn l-isfidi halli filwaqt li ma nħallu lil hadd warajna, inkomplu nagħtu futur aħjar liċ-ċittadini tagħna,” tenna l-Prim Ministru.

Matul il-jum tal-Ġimgħa, il-exxejja tal-membri stati tal-Unjoni Ewropea ltaqgħu għal-laqgħa informali tal-Kunsill Ewropew, fejn il-Prim Ministru Robert Abela ffoka fuq it-tema ewlenija tal-enerġija fl-isfond tal-gwerra fl-Ukrajna.

Dwar dan, il-Prim Ministru enfasizza li huwa preokkupat bis-sitwazzjoni ekonomika kurrenti, speċjalment dik tal-prezzijiet għolja tal-enerġija, li qed twassal għall-incertezza kbira fl-Ewropa kollha. Huwa sostna li pajjiżna huwa dipendenti fuq l-elettriku u kwalunkwe impożizzjoni biex tonqos id-domanda tal-elettriku jkollha impatt negattiv fuq il-familji Maltin u Għawdxin kif ukoll fuq in-negozji. Madanakollu, Malta taqbel mal-miżuri proposti fil-pjan t'azzjoni tal-Kummissjoni Ewropea għaliex jikkumplimentaw l-isforzi tagħna bħala pajjiż.

“Fuq l-enerġija, il-Gvern Malti ha azzjoni u qed niprovdu l-appoġġ necessarju biex kemm jista' jkun intaffu mill-impatt soċjali u ekonomiku tal-prezzijiet għolja fuq iċ-ċittadini u n-negozji. Ħadna wkoll miżuri sabiex innaqqsu d-domanda tal-elettriku mhux biss fis-settur pubbliku iżda qed inheggu wkoll lis-settur privat u anke liċ-ċittadini biex inkunu aktar effiċjenti fl-użu tal-enerġija u tonqos il-hela,” tenna l-Prim Ministru Robert Abela.

Waqt din il-laqgħa kompliet id-diskussjoni dwar l-iżviluppi li għaddejnin bħalissa fil-gwerra fl-Ukrajna, fejn il-ġimgħa li għaddiet stess, il-mexxejja tal-UE rrifjutaw u kkundannaw bil-qawwa l-annessjonijiet illegali mhabbra mir-Russja.

GOVERNMENT OF MALTA
DEPARTMENT OF INFORMATION

PRESS RELEASE

F'dan il-kuntest, il-prim ministru sostna li Malta qiegħda u ser tkompli tipprowdi s-sapport neċessarju lill-Ukrajna, kif ukoll qed taċċetta t-tmien pakkett ta' sanzjonijiet.

“Malta, li hija l-unika membru tal-UE li għet eletta fil-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti, ser tkompli titkellem favur it-tmiem tal-gwerra fl-Ukrajna, filwaqt li nkomplu nishqu fuq il-bżonn li l-ghajnuna umanitarja tasal għand dawk kollha l-iktar fil-bżonn,” ikkonkluda l-Prim Ministru Robert Abela.

PRESS RELEASE

PR230184	04.02.2023	2	
----------	------------	---	--

STOARRIJA MILL-UFFIĊĠU TAL-PRIM MINISTRU

Aktar investimenti ta' kwalità f'Għawdex

Il-gvern qed ikompli jinvesti f'Għawdex. Fil-fatt, f'Għawdex, il-Prim Ministru Robert Abela żar żewġ proġetti li qed jiġu implimentati b'investiment miljunarju u li se jkomplu jwasslu għal kwalità ta' hajja aħjar għall-familji. Wiehed mill-investimenti li żar il-prim ministru kien l-iskola primarja tan-Nadur fejn bħalissa għaddej proġett ta' tisbiħ estensiv. Dan il-proġett qed jsir b'investiment ta' €6 miljun kofinanzjat minn fondi Ewropej, u għandu jitlesta matul din is-sena. Din l-iskola primarja għandha popolazzjoni ta' madwar 200 student kif ukoll madwar 30 edukatur.

Waqt iż-żjara, il-prim ministru sostna li uliedna għandu jkollhom l-aqwa edukazzjoni f'ambjent edukattiv modern, aċċessibbli u sigur. Għaldaqstant għaddejja hidma mill-gvern sabiex l-iskejjel jiġu aġġornati maż-żminijiet tal-lum u dan huwa wiehed mill-proġetti li ser iwassal għal spazju edukattiv li se jkun modern, aċċessibbli u sabiħ għat-tfal. Bħala parti mill-proġett se jiġu installati servizzi godda, bħal dawil, ilma, drenagg, CCTV, konnessjoni tal-internet u servizzi ta' fire safety. Apparti t-tisbiħ tal-iskola minn għewwa u minn barra, il-proġett se jinkludi d-disinn mill-ġdid tal-ispazji miftuħa u rikreattivi, kif ukoll il-holqien ta' spazji godda għat-tagħlim ta' suġġetti ekstrakurrikulari, fosthom dance studio, music room, theatre studio, u klassijiet għall-arti. Il-proġett se jindirizza wkoll l-aċċessibbiltà fil-binja, bħall-installazzjoni ta' lift ġdid. Waqt iż-żjara, il-Prim Ministru Robert Abela kien akkumpanjat mill-Ministru għal Għawdex Clint Camilleri, mill-Ministru għall-Edukazzjoni, l-Isport, iż-Żgħażaġh, ir-Riċerka u l-Innovazzjoni Clifton Grima u mis-Segretarju Parlamentari għall-Fondi Ewropej Chris Bonett.

Il-Prim Ministru Robert Abela żar ukoll investiment kbir fl-isport fejn għall-ewwel darba Għawdex se jkollu kumpless akwatiku u sportiv, fiċ-ċentru tal-gżira. Il-prim ministru sostna li l-isport għandu jkun parti integrali mill-hajja tan-nies u dan il-proġett se joffri lill-atleti Għawdxin u oħrajn kumpless akwatiku u sportiv tal-ogħla livell fejn jistgħu jipprattikaw id-dixxiplina sportiva tagħhom. Il-proġett taċ-Ċentru Akwatiku u Sportiv, li wasal fi stadju avanzat, jinvolvi l-bini ta' pixxina ta' daqs olimpiku u numru ta' faċilitajiet godda fosthom għall-ginnastika, basketball u faċilitajiet oħra fejn jista' jintlagħab sport iehor fuq għewwa. Iċ-ċentru sportiv se jkun mghammar ukoll b'faċilitajiet tal-aqwa livell għal kull min jagħmel użu minnu, fosthom bi kmamar tal-ewwel għajnuna. Il-kumpless sportiv se jwassal ukoll għal aktar tkabbir ekonomiku f'Għawdex, hekk kif se joħloq niceċ ekonomiċi godda billi jattira atleti u gruppi professjonali barranin sabiex jagħmlu użu minn dan il-kumpless ġdid f'Għawdex.

PRESS
RELEASE

PR230183

03.02.2023

3

STQARRIJA MILL-UFFIČĠU TAL-PRIM MINISTRU***Inawgurati l-uffiċini l-godda tal-Awtorità Reġjonali għall-Iżvilupp ta' Ghawdex***

Il-Prim Ministru Robert Abela sostna li l-Awtorità Reġjonali għall-Iżvilupp ta' Ghawdex (GRDA) tista' tmexxi 'l quddiem inizjattivi ambizzjużi f'Ghawdex biex l-ekonomija ta' din il-gżira tkun tal-ewwel li tagħmel il-qalba favur carbon neutral. Waqt li kien qed jinawgura uffiċini godda tal-Awtorità fir-Rabat Ghawdex, il-Prim Ministru fisser il-GRDA bħala għodda biex tagħti l-aqwa opportunitajiet ekonomiċi għal din il-ġenerazzjoni.

Il-Prim Ministru wera s-sodisfazzjon tiegħu għax-xogħol li qed twettaq din l-Awtorità li l-għan tagħha hu li tagħti vizjoni għall-gejjieni ta' Ghawdex. Tenna li l-fatt li din l-Awtorità twaqqfet fl-eqqel tal-pandemija turi biċ-ċar li meta ffaċċjat bl-isfidi, dan il-Gvern iħares 'il quddiem biex jegħlibhom u jwettaq vizjoni aktar għat-tul, li twassal għal aktar suċċessi f'pajjiżna.

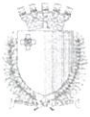
Dr Abela saħaq li Ghawdex huwa fiċ-ċentru tal-politika tal-Gvern u kif diġà sar investment bla precedent f'diversi oqsma, il-Gvern kommess li jkompli jimplementa aktar miżuri u jattira aktar investment li jibqa' jwassal għal aktar tkabbir ekonomiku f'din il-gżira.

Il-Prim Ministru semma wkoll kif qed jsir investment mill-Gvern biex jiġi inċentivat il-privat fejn fl-aħħar tliet snin, f'Ghawdex biss, il-Malta Enterprise għenet madwar elf negozju f'inizjattivi maħsuba biex isaħħu u jkabbiru l-operat tagħhom u ngħataw €17-il miljun f'għajuniet.

“Bħala Gvern kommessi li Ghawdex ikun mutur ewlieni tal-progress ekonomiku u soċjali. Għalina Ghawdex huwa parti essenzjali tal-bidla li rridu naraw f'pajjiżna lejn kwalità ta' hajja aħjar”, sostna l-Prim Ministru filwaqt li stqarr li l-GRDA għandha rwol kruċjali f'dan il-kuntest għaliex minbarra li qed tiżviluppa strateġija ta' żvilupp reġjonali għal Ghawdex, għandha wkoll l-awtorità li thares l-interessi t'Ghawdex kull meta ikun hemm deċiżjonijiet politiċi jew proġetti li jistgħu jaffetwaw lil din il-gżira.

Waqt l-inawgurazzjoni tkellem ukoll il-Ministru għal Ghawdex Clint Camilleri fejn spjega kif l-akbar proġett li hadmet u għadha qed tkompli taħdem fuqu l-Awtorità huwa dak tal-Gozo Regional Airfield. Il-Gvern jemmen fil-potenzjal ta' Ghawdex u l-istudji indipendenti li saru mill-Awtorità kollha jindikaw li dan il-proġett huwa fattibbli, għaldaqstant giet sottomessa l-applikazzjoni quddiem l-Awtorità tal-Ippjanar.

Il-Ministru Camilleri spjega wkoll kif fix-xhur li gejjin, l-Awtorità se tassumi aktar responsabbiltajiet li ser ikompli jgħollu l-profil u jistabbilixxu aktar id-dimensjoni tagħha. Dan għaliex l-GRDA ser tkun qed tikkordina l-pjan ta' kif ser jiġu utilizzati b'mod effiċjenti s-€60 miljun li ġew allokatu taht il-fond Żvilupp Sostenibbli fl-Urban.

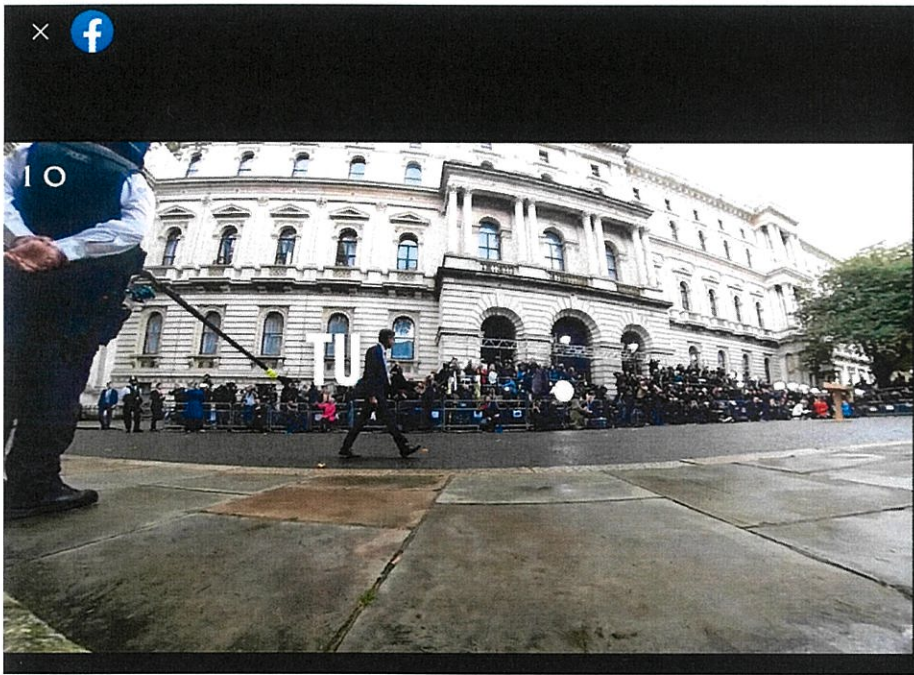
GOVERNMENT OF MALTA
DEPARTMENT OF INFORMATION

PRESS RELEASE

Mario Borg, Kap Eżekuttiv tal-Awtorità qal li tul dawn l-aħħar sentejn, l-Awtorità rnexxielha tistabilixxi ruhha bhala entità ewlenija f'Għawdex. Semma kif fost oħrajn l-Awtorità hadmet fuq bosta policies u proġetti relatati ma' żvilupp soċjo-ekonomiku iktar sostenibbli, kif ukoll waqqfet strutturi li permezz tagħhom jinżamm kuntatt kontinwu mal-istakeholders kollha.

Matul il-jum tal-Ġimgħa l-Prim Ministru Robert Abela ltaqa' ma' numru ta' rappreżentanti tal-imsieħba soċjali Għawdxin. Ir-rappreżentanti nnutaw b'sodisfazzjon li l-miżuri li qed jieħu l-Gvern f'Għawdex qed iħallu impatt pożittiv fosthom fit-turiżmu u jharsu 'l quddiem għal aktar hidma li tkompli tkattar il-gid.

UK Prime Minister
October 28, 2022 · 🌐

We will work day in, day out to deliver for you.

👍❤️👎 504   525 comments   200K views

Comments   [See All](#)

UK Prime Minister
June 4 at 6:59 PM · 🌐

The May Rewind
Your priorities are our priorities...

👍❤️👎 164   173 comments   2.1K views

Comments   [See All](#)

UK Prime Minister was live.
April 17 · 🌐

LIVE: The Prime Minister's vision for Maths to 18.
LIVE: The Prime Minister's vision for Maths to 18....
See more

👍❤️👎 350   417 comments   9.1K views

Comments   [See All](#)

Der Europarat ist wichtig, um die Kriegsverbrechen der russischen Besatzer zu ahnden und Rechenschaft für die enormen Schäden einzufordern, die Russland der Ukraine Tag für Tag zufügt. Das Schadensregister, das wir gemeinsam auf den Weg bringen wollen, spielt dabei eine zentrale Rolle.

Bundeskanzler Olaf Scholz
16. Mai 2023

Bundesregierung
May 17 at 5:09 PM

46 europäische Staaten, 676 Millionen Bürgerinnen und Bürger – und eine große Aufgabe: Demokratie, Menschenrechte und Rechtsstaatlichkeit erhalten. Das ist der Europarat. Deshalb ist Bundeskanzler Scholz in Islands Hauptstadt Reykjavik zu einem gemeinsamen Gipfel gereist – dem erst vierten in der 70-jährigen Geschichte des Europarats. Das zentrale Thema ist Russlands Krieg in der Ukraine.

2.3K 3.1K comments 129 shares

"Die Preisbremsen für Gas, Strom und Fernwärme kommen! Gut, dass Bundestag und Bundesrat das beschlossen haben. Wir werden auch diejenigen unterstützen, die zum Beispiel mit Öl oder Pellets heizen. Es gilt: Wir lassen niemanden alleine."

Bundeskanzler Olaf Scholz

Bundesregierung
December 16, 2022

Nach dem Bundestag hat heute auch der Bundesrat den Gas- und Strompreisbremsen zugestimmt. Wie Sie persönlich von dieser und anderen Entlastungsmaßnahmen profitieren, erfahren Sie auf unserer Themenseite: <http://bpaq.de/entlastungspakete>

3.4K 2.9K comments 184 shares

1 ta' Diċembru 2023

Onorevoli Dr Robert Abela
Prim Ministru

Bl-email fuq robert.abela@gov.mt

Onor. Prim Ministru,

**Każ K/052 (ilment nru 141) dwar allegati abbuż ta' fondi
pubbliċi għall-pubbliċità personali tiegħek**

Nirreferi għall-ittra tiegħi tat-22 ta' Mejju 2023 dwar l-ilmenti nru 132 u 141, u r-risposta tiegħek tal-14 ta' Ġunju 2023. L-ittra preżenti tittratta biss dwar l-ilment nru 141.

Ikkunsidrajt bir-reqqa l-punti li qajjimt fir-risposta tiegħek in konnessjoni mal-ilment nru 141, iżda għandi nosserva li:

- (a) Il-filmat li hu s-sugġett ta' dan l-ilment juri biss lilek tiltaqa' man-nies. Il-filmat jiffoka kontinwament fuqek u ma fih ebda deskrizzjoni tal-proġetti li suppost qed jagħti informazzjoni dwarhom, tant li l-filmat ma fihx diskors jew kummentarju. Ma jistax jingħad li dan il-filmat jaqdi l-għan li jipprovdi informazzjoni dwar proġetti ta' importanza nazzjonali. Fil-fehma ta' dan l-Uffiċċju, bil-mod kif huwa pprezentat il-filmat huwa intiz bħala riklam personali tiegħek.
- (b) Huwa minnu li l-gvern f'pajjiż demokratiku għandu obbligu li jipprovdi informazzjoni fl-interess tat-trasparenza u l-kontabilità. Madankollu, dan mhux neċessarjament jiġġustifika kwalunkwe riklam li jista' jsir mill-gvern, u ċertament ma jiġġustifikax riklami intizi biex jippromwovv individwi.
- (c) B'mod ġenerali, jekk ministru jidher f'riklam maħsub biex jipubblicizza miżura meħuda mill-gvern, dan jagħti x'jifhem li l-ministru qed jipprova jagħmel gwadann politiku jew personali billi jieħu l-kreditu għat-tali miżura f'għajnejn il-pubbliku.

- (d) Eżempji minn pajjiżi oħra ma jistgħux jiġġustifikaw il-filmat fin-nuqqas ta' informazzjoni dettaljata dwarhom. Wieħed ikun irid jara jekk dawn l-eżempji jikkonsistux f'filmati jew sempliċi grafika; jekk humiex qegħdin jipprezentaw informazzjoni jew stqarrijiet uffiċjali ta' sustanza; jekk ġewx ippubblikati permezz ta' posts normali, jew ta' sponsored posts jew riklami; x'inhma r-regoli rilevanti fil-pajjiżi in kwistjoni; u jekk dawn ir-regoli fil-fatt ġewx osservati.

Għalhekk wasalt għall-konkluzjoni li dan il-każ jirrappreżenta infieq mhux ġustifikat ta' fondi pubbliċi; nuqqas ta' separazzjoni bejn l-irwol ta' Prim Ministru u ta' deputat; u nuqqas ta' rispett lejn l-imparzjalità tas-servizz pubbliku, billi skont il-proċedura amministrattiva normali n-nefqa fuq il-filmat kellha tiġi approvata minn uffiċjali fis-servizz pubbliku.

Dan l-Uffiċċju jafferma l-valur tal-linji gwida tat-2 ta' Awwissu 2021, iżda din il-konkluzjoni ma tirrikjedix riferenza lejn il-linji gwida għaliex hija evidenti meta jitqiesu l-kontenut tal-filmat u l-fatt li ġie mxandar permezz ta' riklam.

Madankollu, in vista tal-qosor tal-filmat u l-ammont limitat li ntefaq fuqu, dan il-każ jista' jiġi konkluz taħt l-artikolu 22(5) tal-Att dwar Standards fil-Ħajja Pubblika. Bis-saħħa ta' dan l-artikolu, il-Kummissarju għall-Istandards jista' jagħlaq każ jekk il-każ ma jkunx ta' xorta gravi u l-persuna li ġiet investigata tirrimedja l-ksur ta' etika b'mod li l-Kummissarju jqis adegwat. B'hekk il-każ ma jiġix riferut għall-konsiderazzjoni tal-Kumitat Permanenti tal-Parlament dwar l-Istandards fil-Ħajja Pubblika.

Fil-fehma tiegħi, ikun rimedju adegwat jekk inti tibgħatli apoloġija bil-miktub fejn inti tirrikonoxxi li nkiser il-Kodiċi ta' Etika għall-Ministri u Segretarji Parlamentari minħabba n-natura tal-filmat u l-fatt li ġie mxandar permezz ta' sponsored post, u tintrabat li dan il-ksur ma jiġix ripetut minnek fil-futur. Jekk taċċetta din il-proposta u tibgħatli apoloġija f'dan is-sens, jiena nikkwotaha fir-rapport tiegħi u nagħlaq il-każ.

Napprezza risposta sa mhux aktar tard mit-**Tnejn 11 ta' Diċembru 2023**.

Insellimlek,

Prim Imħallef Emeritu Joseph Azzopardi
Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika

GVVERN TA' MALTA
PRIM MINISTRU

11 ta' Diċembru 2023

Prim Imhalled Emeritu Joseph Azzopardi
Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika
11, Triq San Pawl,
Il-Belt Valletta,
VLT 1210

Kaz K/052 - Ilment 141

Sur Prim Imhalled Emeritu,
Sur Kummissarju,

Nirreferi għall-ittra tiegħek datata 1 ta' Diċembru 2023 dwar l-ilment fuq imsemmi.

Nirreferik għall-artikolu 18 (1) tal-Att (Kap 570) – u għall-korollarju tiegħu u cioè' l-artikolu 18 (3) li jipprovdi għad-“...dritt għas-smiġh skont il-principji tas-smiġh xieraq”.

Inselli għalik,

Robert Abela

12 ta' Diċembru 2023

Onorevoli Dr Robert Abela
Prim Ministru

Bl-email fuq robert.abela@gov.mt

Onor. Prim Ministru,

Każ K/052 (ilment nru 141)

Nirreferi għall-ittra tiegħek tal-11 ta' Diċembru 2023 b'risposta għal dik tiegħi tal-1 ta' Diċembru.

L-artikolu 18(3) tal-Kap. 570 gie sodisfatt permezz tal-ittra tiegħi tat-22 ta' Mejju 2023, li pprovdi tlekk kopja tal-ilment flimkien mal-evidenza miġbura minn dan l-Uffiċċju (konsistenti fi screenshot tar-riklam in kwistjoni) u talbitek il-veduti tiegħek dwar l-ilment. Inti kellek kull fakultà li tippreżenta evidenza u sottomissjonijiet f'dan l-istadju, u infatti hekk għamilt permezz tal-ittra tiegħek datata 14 ta' Ġunju 2023.

Jiena bbażajt il-konklużjonijiet fl-ittra tiegħi tal-1 ta' Diċembru fuq il-konsiderazzjonijiet li għarraftek bihom fit-22 ta' Mejju, kif ukoll fuq is-sottomissjonijiet tiegħek tal-14 ta' Ġunju. L-ittra tiegħi tal-1 ta' Diċembru ma qajmet ebda konsiderazzjonijiet godda li setgħu jirrikjedu l-għoti mill-ġdid tad-dritt ta' smiġh.

Madankollu, jiena lest immur oltre minn dak li jirrikjedi l-Kap. 570 u nikkunsidra l-każ mill-ġdid jekk inti tixtieq tippreżenta xi evidenza jew tagħmel sottomissjonijiet godda. Jekk dan huwa l-każ nitlobok tippreżenta s-sottomissjonijiet tiegħek sa mhux aktar tard mill-**Ġimgħa 5 ta' Jannar 2024**.

Insellimlek,

Prim Imħallef Emeritu Joseph Azzopardi
Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika

GVERN TA' MALTA
PRIM MINISTRU

5 ta' Jannar 2024

Prim Imħallef Emeritu Joseph Azzopardi
Kummissarju għall-Ħarsien tal-Istandards fil-Ħajja Pubblika
11, Triq San Pawl
Il-Belt Valletta
VLT 1210

Każ K/052 - Ilment 141

Għażiż Sur Prim Imħallef Emeritu,
Sur Kummissarju,

Nirreferi għall-ittra tiegħek datata 12 ta' Diċembru 2023 dwar il-każ fuq imsemmi, li niringrazzjak dwarha.

Umilment, niġbed l-attenzjoni tiegħek għall-fatt li hu erroneju in kwantu jissema fiha “...*l-għoti mill-qdid¹ tad-dritt ta' smigh*” lili.

L-unika fakulta' li jien ingħatajt f'dan il-każ, sa qabel l-ittra tat-12 ta' Diċembru, kienet dik kontenuta fl-ittra tas-Sinjuriya tiegħek datata 22 ta' Mejju tas-sena kurrenti, kif riprodott hawn taħt :

“Gentilment mitlub twieġeb sa mhux aktar tard mit-Tnejn 26 ta' Gunju 2023.”

Wara li wegibt bil-miktub hekk kif dirett biex nagħmel, ġejt sorprendentement rinfaċċjat b'deċiżjoni dwar il-mertu datata 1 ta' Diċembru 2023.

Grazzi li bl-ittra tat-12 ta' Diċembru qed ningħata l-jedd għall-ewwel darba li nressaq evidenza, li għandha titressaq skont l-artikolu 19 (2) (b) tal-Att.

Dankollu qed jingħad assolutament bla ebda rinunzja, u bla ebda preġudizzju, għall-preġudizzjali li dan il-jedd kellu jigi akkordat lili qabel, u mhux wara, li tingħata deċiżjoni fil-konfront tiegħi (1.12.2023), li qed inżomm ferm.

Inselli għalik u gentilment nistenna mingħandek dwar it-tressiq tal-evidenza.

Robert Abela

¹ Enfasi miżjuda

8 ta' Jannar 2024

Onorevoli Dr Robert Abela
Prim Ministru

Bl-email fuq robert.abela@gov.mt

Onor. Prim Ministru,

Każ K/052 (ilment nru 141)

Nirreferi għall-ittra tiegħek tal-5 ta' Jannar 2024.

Fl-ittra tiegħek, inti għedt li kien permezz tal-ittra tiegħi tat-12 ta' Diċembru 2023 li inti ngħatajt il-jedd għall-ewwel darba li tressaq evidenza. Nosserva f'dan il-kuntest li inti kont diġà pprezentajt evidenza flimkien mal-ittra tiegħek tal-14 ta' Ġunju 2023, li kienet b'risposta għal dik tiegħi tat-22 ta' Mejju 2023.

Fl-ittra tiegħek tal-5 ta' Jannar inti għedt ukoll li qed tistenna mingħandi dwar it-tressiq tal-evidenza. Jiena kont diġà tlabtek tagħmel dan sa mhux aktar tard minn dakinhar, iżda qiegħed tingħata opportunità finali sal-**Ġimgħa 20 ta' Jannar 2024** għal dan il-għan.

Kif diġà avżajtek fl-ittra tiegħi tat-12 ta' Diċembru 2023, l-evidenza fil-pussess ta' dan l-Uffiċċju giet mgħoddija lilek fit-22 ta' Mejju 2023.

Insellimlek,

Prim Imħallef Emeritu Joseph Azzopardi
Kummissarju għall-Istandards fil-Ħajja Pubblika

15 ta' Jannar 2024

Prim Imhalled Emeritu Joseph Azzopardi
Kummissarju għall-Harsien tal-Istandards fil-Hajja Pubblika
11, Triq San Pawl
Il-Belt Valletta
VLT 1210

Każ K/052 - Ilment 141

Għażiż Sur Prim Imhalled Emeritu,
Sur Kummissarju,

Nirreferi għall-ittra tiegħek datata 8 ta' Jannar 2024 dwar il-każ fuq imsemmi, li niringrazzjak dwarha.

Nghid li mal-ittra tiegħi tal-14 ta' Ġunju 2023, jien ma pprezentajt ebda evidenza ai termini tal-Att, iżda sottomissjoni b'risposta.

Li xtaqt nippreċiza wkoll hu li in kwantu fl-ittra tiegħi tal-14 ta' Ġunju 2023 jissemma' illi "...il-valur totali ta' dawn il-filmati hu € 100 fil-każ ta' ilment 132 u € 700 fil-każ ta' ilment 142", niċċara illi l-ispiza involuta fix-xandir tal-filmati fil-każ de quo, jigi f'isponsoring tal-post, kienet ukoll bħal fil-każ 132 tammonta biss għal €100.

Fil-fatt, jien infurmat li l-filmati ingibdu biex jintbghatu lill-Kmamar tal-Ahbarijiet mid-Dipartiment tal-Infommazzjoni flimkien mal-istqarrijiet relevanti li diġa' saret referenza għalihom. Il-media qiset dan ta' interess pubbliku u fil-fatt irrapportat.

Inzid ukoll illi dak kollu konness mal-filmati kien jaqa' fir-responsabilita' ta' min hu adebit u impjegat għal dan il-ghan, u li kont ressaqt għad-disposizzjoni tagħhom il-linji gwida tat-2 ta' Awwissu 2021 sa minn dakinhar li ġew pubblikati, bi struzzjonijiet ċari biex jimxu magħhom, minkejja li l-linji gwida m'humiex vinkolanti u m'għandhomx saħħa legali. Min hu hekk adebit huma nies professjonali f'dan il-qasam.

Jien rajt il-filmati in kwistjoni għall-ewwel darba meta rċevejt l-ilment mertu tal-indaġni tiegħek.

Għalhekk ukoll u għal raġunijiet oħra, bl-akbar umilta' mhux nifhem in-nuqqas tiegħi li jissarraf fi ksur tal-Kodiċi tal-Etika.

Skont kif thoss li hu l-aktar indikat, jien naturalment disponibbli għat-tressieq tal-evidenza.

Inselli għalik u niringrazzjak.

Għoddni tiegħek,

Robert Abela